

Archeológovia možno našli časť kríža Ježiša Krista

Tureckým archeológom sa podaril možno unikátny nález. Veria, že pri vykopávkach na zvyškoch chrámu Balatlar v provincii Sinop na severe Turecka objavili časti kríža, na ktorom bol ukrižovaný Ježiš Kristus. Informoval o tom spravodajský server Huffington Post. Oficiálne sa kríž, na ktorom bol ukrižovaný Ježiš Kristus, nazýva Svätý Kríž a v kresťanskom náboženstve predstavuje tradičný predmet úcty. „Našli sme tu v kamennej truhle niečo posvätné. Myslíme si, že by mohlo ísť o časti kríža, na ktorom bol ukrižovaný Ježiš,“ povedala vedúca vykopávok archeologička Gulgiin Körogluová. „Je to naj-

významnejšia artefakt, aký sme doteraz odkryli,“ povedala doktorka Körogluová. Či ide skutočne o Ježišov kríž, musí podľa profesorky z Istanbulskej univerzity ešte preukázať ďalšie skúmanie. Okrem iného je potrebné objasniť, ako so časťami kríža dostali na turecké pobrežie Čierneho mora. Do úvahy by podľa tureckých archeológov mohlo prichádzať aj to, že už účastníci krížových výprav si časti Ježišovho kríža nosili ako relikvie do Európy. Táto možnosť je však zatiaľ len v rovine úvah, pretože túto roky tradovanú legendu sa ešte archeológom preukázať nepodarilo. (čtk)

Pravda 07/08/2013

Zachraňujú kostolík

Kostolík v Sedliackej Dubovej bol pred stáročiami plný života. Navštevovali ho ľudia z viacerých dedín.

Postupom času si však v každej dedine vybudovali vlastný kostol. Nový vyrástol dokonca aj v Sedliackej Dubovej. Boží stánok na vršku tak osirel.

Vdýchnuť život sa mu snažia mladí ľudia, ktorí si tam zriadili tábor a chodia doň každé leto už celé roky.

Ako hovoria, chcú zachrániť stredovekú pamiatku, ale aj zmeniť samých seba.

Takto sa zahráli stáročia s kostolíkom. Vďaka aspoň za toto a vďaka aj vrecárom, ktorý ho už takmer dvadsať rokov konzervujú. Volajú sa vrecári, lebo nosia na sebe jednoduché oblečenie z vriec.

Lorelai: „Prvá písomná zmienka o drevenom kostole na tomto mieste je z roku 1397.“

Eliška Prečová, redaktorka: „Aby sa človek skutočne začal cítiť ako v stredoveku, po príchode ako prvé mobily aj hodinky idú do trezoru.“

Organizátor: „Ráno vstanete a nevíete, koľko je hodín, o ktorej ste vstali a aj sa ľahšie človeku stáva, keď otvoríte oči, vonku svieti slnko.“

Eliška Prečová, redaktorka: „Namiesto exotických dovolení mladí takto trávia svoju dovolenku pri roboty. Maltou konzervujú ruiny kostolíka. Všetko je ľahšie, kým je pekné počasie. Na Orave však aj často prší.“

Lorelai: „Niektoré noci bývajú naozaj chladné a odhadom je to tak päť stupňov, nadržanom.“

Organizátor: „Možno človek sa trochu zocelí, predsa len musí žiť v podmienkach, na ktoré nie je každodenne zvyknutý.“

Lorelai: „Človek si odvykne a odýchne od rôznych takých rušivých vplyvov civilizácie a potom, keď sa vráti naspäť, tak si veľmi uvedomuje, že aké sú mestá hlučné a koľko je tam dymu z áut.“

Eliška Prečová, redaktorka: „Dokonca sa po skončení tábora vo viacerých prípadoch z kamarátov stali životní partneri.“

Ados: „Približne rok alebo rok a pol po tomto našom pobyte na Dubovej sme... priateľstvo vyústilo teda až do manželstva a tretie dieťa je momentálne na ceste.“

Eliška Prečová, redaktorka: „Za šesťnásť rokov mladí ľudia urobili na kostolíku kus roboty.“

Litmanová prilákala pútnikov

Pred dvadsiatimi tromi rokmi sa zjavila na Slovensku Panna Mária. Zážrak videli dve malé dievčatá. Katka a Ivetka. Panna Mária sa im zjavovala vraj päť rokov. Vždy v nedeľu po prvom piatku.

Hora Zvir sa stala pútnickým miestom. Aj dnes veriaci prosili Matku Božiu o pomoc. Pozrite sa, aká atmosféra vládla pri Litmanovej.

Stovky ľudí kráčajú na horu Zvir. Tam si odpustovou svätou omšou pripomenú zjavenie Panny Márie. Náročný terén zdolávali deti, dospeli i starší veriaci. Ľudia chodia na toto miesto prosiť, ďakovať, odovzdávať svoje bôle a starosti.

Muž: „Sila. To je sila.“

Veriaca: „(nepreložený text)“

Veriaca: „To, čo robí chorý u lekára, to robíme my pri Matke Božej. Čo robí žobrák pri bohatom stole, prosí, aj my ideme prosiť, ale hlavne ďakovať.“

Veriaca: „My tu stále prichádzame. Boli sme tu pred rokmi a naplnia nás to a oddýchne si.“

Klaudia Budzová, redaktorka: „Do Litmanovej prišlo podľa môjho odhadu približne sedemtisíc veriacich. Niektorí sa poklonili v terajšej kaplnke, kde sa Panna zjavila, iní neobišli ani miestny prameň.“

Veriaca: „Túto vodu si beriem domov a potom pijem ju a hovorí sa, že mnohí boli aj vyliečení prostredníctvom tejto vody.“

Veriaca: „Táto voda lieči a mne to trochu aj tak pomáha, ak mám problémy s chrbticou.“

Veriaca: „Upokojí ma táto vodička a verím tomu, že je na to. Verím.“

Klaudia Budzová, redaktorka: „Na horu Zvir sa môžete prísť pomodliť kedykoľvek. Dokonca sväté omše sú tu každý deň.“ Markiza, 04/08/2013

Lorelai: „Sa nám podarilo zrekonštruovať kostnicu, boli vykonané nejaké základné práce na veži, bola zakonzervovaná už južná strana.“

TV JOJ, 06/08/2013

Svätý Krištof opäť stráži pútnikov

Územie Spiša a Šariša je bohatšie o nový unikát. Je ním freska svätého Krištofa na stene kostola v Nižnom Slavkove, ktorú stovky rokov ukrývalo niekoľko vrstiev omietky. Levočskí reštaurátori a pamiatkari tvrdia, že na Slovensku ide o objav roka. V Nižnom Slavkove, obci na pomedzí Šariša a Spiša, sa miestni obyvatelia s kňazom a starostom rozhodli, že je načase opraviť rímskokatolícky Kostol Narodenia Panny Márie. Pri prácach na fasáde narazili na vzácnu fresku, či skôr nástennú maľbu zo 14. storočia. Z fresky zatiaľ veľa nevidno, zblízka sa dá rozoznať, že je na nej zobrazený svätý Krištof, patrón pútnikov. O rok by maľba mala byť zreštaurovaná. Na otázku, prečo je na južnej stene kostola vyobrazený práve svätý Krištof, existuje jednoduchá odpoveď. Nižný Slavkov bol založený pri niekdajšej Veľkej ceste (Via magna) spájajúcej Šariš so Spišom. Práve svätý Krištof bol patrónom pútnikov, na ktorých pred stáročiami okrem nástrah počasie či hrozby choroby číhali aj zbojnici. Pútnici verili, že ak uvideli maľbu svätého Krištofa, ochráni ich to pred zlom. Radosť z nálezu netají starosta obce s vyše osemsto obyvateľmi Jozef Kamenický. Tvrdí, že pri rekonštrukcii kostola nešli naslepo. „Ešte koncom minulého roka sme ohlásili pamiatkari, že ideme kostol rekonštruovať. Tí nás upozornili, že na jeho južnej strane môže byť unikátna maľba, ktorá bola pri predchádzajúcich opravách prekrytá fasádou. Tú časť robotníci odkrývali len pomaly a skutočne sa tam našli fragmenty maľby svätého Krištofa,“ vysvetľuje starosta. Pamiatkari objavili aj staré zamurované okno. Pamiatkari odhadujú, že vznik fresky sa dá predbežne datovať do 14. storočia. „Zobrali vzorky pigmentu maľby na ďalší výskum. Až po tom, čo ho ukončia, bude jasnejšie aj to, v ktorom období maľba vznikla,“ doplnil Kamenický. Prípadný vek vonkajšej fresky nemusí byť až takým prekvapením, keďže o Nižnom Slavkove je prvá písomná zmienka už v roku 1214. Vtedy tu stál Kostol svätej Anny, predchodca dnešného. V budúcom roku oslavia okruhu 800. výročie a práve to bolo podnetom pre obyvateľov obce, ktorí sami prišli s iniciatívou, že by bolo dobré opraviť kostol, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou. Obnovu kostola financujú miestni obyva-

V Rusku zavraždili pravoslávneho kňaza Pavla Adelgejma

V Rusku zavraždili pravoslávneho kňaza Pavla Adelgejma, ktorý bol zástancom punkovej skupiny Pussy Riot. Polícia ho našla včera pri kostole na severozápade Ruska s mnohými bodnými ranami. Z vraždy kňaza je podozrivý mladík, ktorý uňho býval. Policajti zatiaľ neinformovali o tom, či smrť kňaza súvisí s podporou Pussy Riot.

Rádio FM, 06/08/2013

Budeme robiť viac?

Viac hodín v práci za rovnakú mzdu? Vláda stále uvažuje o zrušení dvoch štátnych sviatkov. Zmena by údajne priniesla štátu stovky miliónov eur. Ani po roku sa ale nedohodlo, ktoré sviatky zrušiť.

Najčastejšie sa ako obeť škrtnia sviatkov spomínajú Deň ústavy a Sviatok Sedembolestnej Panny Márie. Tento rok pripadnú oba na víkend. No, ak by ich politici zachovali, môžeme sa v septembri 2014 tešiť na dva predĺžené víkendy. Kalendáre sa však možno budú prepisovať. Vláda od svojho nástupu avizuje zámer prehodnotiť počet sviatkov. Jednou z možností je zrušiť aj Sviatok Sedembolestnej, čo naráža na odpor cirkvi.

(Začiatok archívneho záznamu, 30.9.2012)

Robert Fico, predseda vlády SR: „Zatiaľ sa tvári katolícka cirkev, že sa jej to nedotýka, ale potom aj my môžeme postaviť otázku, že ako sa máme pozerat' na financovanie cirkevných škôl.“

(Koniec archívneho záznamu, 30.9.2012)

Viktor Serebryakov, redaktor: „Zdá sa však, že vyčkávaciú stratégiu zvolila aj vláda.“

Beatrice Szabóová, hovorkyňa premiéra SR: „Bolí problémy, ktoré sa vlastne museli riešiť akútnejšie a toto nebolo medzi týmito akútnymi problémami.“

Branislav Masár, Asociácia zamestnávateľských zväzov: „Každý štátny sviatok je podľa prepočtov niekde okolo nula celá dva percenta HDP, čo je teda v stovkách miliónov eur.“

Emil Machyna, OZ KOVO: „Podľa mňa to je číslo také, že si dal niekto ruku na bruchu a povedal - Toto je číslo, ktoré by sa s tým dostalo do štátneho rozpočtu.“

Anketa

Opýtaný 1: „Niektoré sviatky by sa určite mali zrušiť. Deň Ústavy by som napríklad zrušil.“

Opýtaná 2: „Ja si myslím, že nie, že robíme dosť už, nie?“

Opýtaný 3: „Tak, ak by sa niektorý mal rušiť, tak ten prvý september je celkom fajn, že deti pôjdu do školy toho prvého septembra.“

Viktor Serebryakov, redaktor: „Pravdou je, že Slovensko dnes patrí medzi rekordérov v počte štátnych sviatkov (15). Ak by došlo k zrušeniu dvoch, stále by ich sme mali viac ako napríklad susední Maďari (10).“

Peter Goliaš, INEKO: „Sú krajiny, kde ani neexistujú platené sviatky a v prípade, že zamestnanec ostne doma, tak nedostane plácu.“

Viktor Serebryakov, redaktor: „Aj keď sa sviatky zatiaľ nerušia, tento rok kalendár Slovákom veľa voľna nedopraje. Z pätnástich dní pracovného pokoja štyri pripadli na víkend.“

Markíza, 04/08/2013

telia a farnosť, ale aj rodáci, ktorí pochádzajú z Nižného Slavkova. „Práce síce robia dve stavebné firmy, ktoré na ne poskytnú dlhú záruku, no fresku musia obnoviť reštaurátori. Náklady odhadli na 20-tisíc eur. S touto sumou sme pôvodne nerátali, preto chceme využiť grantový systém ministerstva kultúry a požiadať o dotáciu. Dôležitá

je rekonštrukcia kostola a toto je pre nás čerešnička na torte,“ povedal farár Lubomír Vaňo. Dúfa, že sa nájdu ďalší dobrodinci, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomôžu.

Maľbu svätého Krištofa na kostole v Nižnom Slavkove veľmi nevidno. Do pôvodného stavu ju dajú reštaurátori. **Boris Macko, Pravda 03/08/2013**

Nájomné za pôdu dvíha štát. Ale aj cudzinci

Cena za štátne pozemky narastie z 20 na 29 eur, ale aj tak bude nižšia, ako chcú súkromníci a cirkev.

„Farmár, ktorý má prenajatú pôdu od štátu, môže byť šťastný. Lebo je to lacnejšie, ako keby ju mal od súkromných vlastníkov či cirkvi,“ upozorňuje Stanislav Becík, exminister pôdohospodárstva, teraz predseda Združenia agropodnikateľov v Dvoroch nad Žitavou (okres Nové Zámky). Nájom za štátnu pôdu, ktorú spravuje Slovenský pozemkový fond, však od januára 2014 vrasťie z 1,5 na 2,2 percenta z jej ceny. Tým priemerné ročné nájomné za hektár vzrastie z 20 na 29 eur. No aj tak ostane nižšie, ako je komerčné. Súkromní vlastníci pôdy a cirkev pýtajú neraz aj vyše sto eur. Ani štátna nie je lacná Družstvo v Palárikove má od fondu až tisíc hektárov pôdy. Jeho predseda Róbert Židuliak sa však radostne netváril, keď sme sa s ním rozprávali o cenách. „Teraz za jeden hektár platíme 44 až 45 eur, po zdražení to bude o tretinu až polovicu viac. Ročne si tak na nájomnom priplatíme 23-tisíc eur,“ povedal. Cena pôdy v tomto regióne je totiž pomerne vysoká, čo sa prejavuje aj vo výške nájmu. Dôvodom na zvýšenie cien je podľa ministra pôdohospodárstva Ľubomíra Jahnátka nedostatok verejných zdrojov. „Nájomné za štátnu pôdu sa nezvyšovalo od roku 2005, hoci v zmluvách mali všetci farmári doložku valorizácie podľa vývoja inflácie. Inflácia sa však deväť rokov neuplatňovala,“ pripomenul. Vyššie ceny sa týkajú 252-tisíc hektárov pôdy v správe fondu, čo je zhruba štvrtina poľnohospodárskych pozemkov. Ceny dvíhajú aj cudzinci V Dvoroch nad Žitavou je štátne nájomné 30 eur. Ale za súkromnú pôdu sa platí až 100 eur. „Takúto komerčnú cenu máme dohodnutú na desať rokov,“ informuje Becík. Ceny ovplyvňujú podľa neho aj zahraniční farmári, ktorí u nás podnikajú. „Hlavne Dáni. Môžu platiť vysoké nájomné, a tak sa im snažíme prispôbiť.“ Družstvo v Šenkviaciach (okres Pezinok) platí za hektár 20 až 40 eur. „Ale dánski farmári zo spoločnosti ProOvo, ktorí podnikajú neďaleko nás, až sto eur,“ dodáva jeho predseda Karol Motyka. Bežnou poľnohospodárskou prácou by podľa neho taký nájom nedokázali „utiahnuť,“ hoci majú moderné technológie. „Získali výhodné úvery, za ktoré ručí dánska

vláda. Preto im vysoké nájomné až tak neprekáža,“ tvrdí Motyka. Tým podľa neho „kazia“ ceny nájmu domácim farmárom, ktorí sú finančne slabší. Spoločnosť ProOvo, sa odmietla k tomu vyjadriť. „Sú to interné záležitosti, o ktorých neposkytujeme žiadne informácie,“ uviedol pracovník jednej z jej firiem, ktorý nechcel zverejniť svoje meno (máme ho v redakcii). „Keď k nám Dáni prídu podnikat', kúpia farmu a od svojej vlády dostanú finančnú injekciu na zahraničné investície,“ pripomína Ivan Masár z Výskumného ústavu ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva. Väčšina z nich má svoju firmu aj doma. Takže podporu berú tam aj u nás. „Preto môžu platiť aj vyššie nájomné,“ dodal Masár. „Zahranční farmári dostávajú dotácie a rôzne príspevky, takže finančne sú na tom lepšie ako naši,“ doplnil Daniel Kučera z informačného portálu Agrofarmy.sk. No aj oni sa podľa Kučeru snažia ceny nájmov stlačiť. Cirkev o cenách mlčí Zvyšia „podľa vzoru“ pozemkového fondu nájomné aj súkromní vlastníci pôdy a cirkev? Podľa hovorca Konferencie biskupov slovenska Jozefa Kováčika „tieto otázky sú v kompetencii diecéz, farností a reholí“. Ani z Trnavskej arcidiecézy či z viacerých cirkevných spoločenstiev nám konkrétnejšiu odpoveď nedali. „Cirkev má dlhodobé zmluvné vzťahy. Pri cenách za prenájom sa necíti viazaná finančnými rozhodnutiami pozemkového fondu,“ povedal hovorca arcidiecézy Dušan Kolenčík. Súkromní majitelia pôdy nebudú nájomné zvyšovať, predpokladá expert UniCredit Bank Slovakia Jaromír Matoušek. „Hospodárenie fariem bude v tomto roku horšie ako vlani, lebo štát im podporu nezvyší, ale bude skôr nižšia ako vlani. Preto ekonomické dôvody na rast nájomného neexistujú,“ uzavrel Matoušek.

Dáni kúpia u nás firmu a od svojej vlády dostanú finančnú injekciu na zahraničné investície. Ivan Masár, Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva

Dĺžka doby prenájmu poľnohospodárskej pôdy na Slovensku (podiel fariem v %)

9,02 viac rozpätí
2,46 nad 15 rokov
22,13 10 až 15 rokov
5,74 do 5 rokov

60,66 5 až 10 rokov **Zdroj - VÚEPP**
Nové priemerné ceny prenájmov poľnohospodárskej pôdy na Slovensku (EUR/rok, v zátvorkách je daň za pôdu)

Bratislavský kraj Údaje nie sú dostupné. Nájomné je však vzhľadom na blízkosť hlavného mesta pravdepodobne najvyššie na Slovensku.

Nitra 54,30 (28,46)

Topoľčany 47,70 (31,84)

Banská Bystrica 21,62 (4,51)

Rimavská Sobotka 46,07 (12,37)

Košice 30,51 (8,78)

Michalovce 32,23 (13,03)

Svidník 18,51 (6,50)

Poprad 23,26 (12,82)

Liptovský Mikuláš 20,39 (6,91)

Žilina 19,70 (7,16)

Dunajská Streda 94,18 (30,70)

Trnava 62,43 (27,37)

Kraje

Trnavský 75,50 (28,55)

Nitriansky 51,43 (29,84)

Žilinský 20,11 (7,04)

Banskobystrický 35,23 (9,10)

Prešovský 21,07 (10,11)

Košický 31,46 (11,04)

Trenčiansky 43,25 (22,12)*

* kvalifikovaný odhad odborníkov
Zmena v nájme štátnej pôdy od 1. 1. 2014 0,7 % z ceny pôdy (z 1,5 na 2,2%) bude nárast priemerného ročného nájomného za pôdu v správe Slovenského pozemkového fondu, čo sa týka štvrtiny poľnohospodárskych pozemkov. Ide o priemerné zvýšenie ceny z 20 na 29 eur.

Daň z pôdy Priemerná daň je 17,41 eura za 1 hektár na rok. Platia ju farmári, nie majitelia pôdy. Výšku dane určuje samospráva miest a obcí vo svojich všeobecne záväzných nariadeniach.

Poznámka: Za základ sme zobrali výsledky prieskumu nájomného, ktorý medzi farmármi urobil Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva. Je v ňom zakalkulované nájomné za pôdu v správe Slovenského pozemkového fondu, za pôdu súkromných vlastníkov, cirkvi, miest a obcí. Údaje sme upravili o budúročný nárast nájomného za štátnu pôdu, ktorý bude platiť od januára 2014. Priemerná cena za prenájom 1 hektára na rok bude 39,72 eura, čo je o 2,25 eura viac ako teraz.

**Zdroj - VÚEPP, infografika: HN/rl
Vladimír Turanský, HN 05/08/2013**

Pápež na svoj klub San Lorenzo nezabudol: Členské si platí dodnes

Pápež František ešte ako arcibiskup a kardinál celebroid v roku 2008 svätú omšu pri príležitosti storočnice klubu, medzi fanúšikov ktorého sa radí už od detstva.

Pápež František, ktorý je veľkým fanúšikom futbalu a osobitne argentínskeho prvotného tímu San Lorenzo, síce od zvolenia do čela katolíckej cirkvi nemôže sledovať zápasy svojho obľúbeného klubu priamo v hľadisku, avšak členský poplatok si hradí aj naďalej včas.

Pre televíznu spoločnosť Fox Sports to potvrdil jeho viceprezident Marcello Tinelli, ktorého dojíma vzťah pápeža ku klubu, pri ktorého zrode stál salezián a jeho hráčov i fanúšikov prezývajú „santos“ (svätí).

Klub s plným názvom Club Atlético San Lorenzo de Almagro vznikol 1. apríla 1908 v štvrti Almagro mesta Buenos Aires. Slová San Lorenzo, používajúce sa v súčasnosti na jeho označenie v skrátenej podobe, majú pripomínať katolíckeho kňaza Lorenza Massu, ktorý umožnil nadšencom futbalu hrať zápasy na dvore kostola. Klub sa rýchlo dostal do argentínskej špičky a „červeno-modrý“ patria v národnej lige od jej zrodu v roku 1931 medzi päť veľkých tímov - popri Boca Juniors, River Plate, Independiente a Racing Clubu Avellaneda. San Lorenzo má na konte 11 titulov argentínskeho majstra a viacero trofejí medzinárodného významu, tie však v ostatných rokoch klubu chýbajú.

Nový Čas, 6.8.2013

Po 9. raz sa v Balogu nad Ipľom konali slávnosti svätej koruny

Po 9. raz sa v Balogu nad Ipľom konali slávnosti svätej koruny. Na veži obecného kostola, ktorý založil sv. Štefan, je svätá koruna od roku 1464. Jej vernú kópiu dostala obec pred deviatimi rokmi, odvtedy si každý rok túto udalosť pripomínajú. Nedel'né oslavy sa začali na hlavnom námestí obce, odkiaľ bola kópia svätej koruny prevezená do kaplnky na kopci.

Tu slúžil omšu pomocný biskup Lajos Varga z Vácu, následne vystúpil s príhovorom Géza Tokár, hovorca Okrúhleho stola Maďarov na Slovensku. Potom bola odovzdaná Pamätná medaila svätej koruny, ktorú tento rok za šírenie učenia svätej koruny získal slovenský priorát Rytierskeho rádu. Sv. Juraja.

STV2, 05/08/2013

Rakúsko v teple otvára kostoly

Ako prilákať ľudí do kostola? Rakúska katolícka cirkev zvolila originálny prístup, ľudí láka, aby sa do chrámov prišli schladit'. Cez víkend namerali v Korutánsku takmer 40 stupňov Celzia. Najnižšia teplota je podľa meraní cirkvi vo viedenskom Dóme svätého Štefana. **čok, SME 08/08/2013**

V kostoloch v Rakúsku sa dá schladit'

Rakúska cirkev sa v čase dlhotrvajúcich horúčav pokúša novým spôsobom prilákať obyvateľov krajiny do kostolov. Tie ponúka ako miesta, kde je možné sa v čase vysokých teplôt stúpajúcich až k 40 stupňom Celzia schladit'. **(sita), Pravda 08/08/2013**

Vyspovedajte sa v šatníku

Kedysi ľudia chodili v nedeľu do kostola, dnes chodia do obchodných domov. Slovenská výtvarníčka Ilona Németh výstavou v Space gallery spája oboje do jedného. V netradičnom priestore priamo na bratislavskej Magio pláži, pripomínajúcom výklad s vystaveným tovarom, môžete v týchto dňoch vidieť dva originálne kusy nábytku. Dielo Pax Nexus Salvus je inšpirované reálnou ponukou šatníkov známeho obchodného domu Ikea. Némethovej šatník je však rozšírený o spovednicu. Súčasťou diela je aj leták s ponukou tovaru opäť v typickom layoute firmy. Polyfunkčné modlitebné kľáčadlo MALM -in je tiež príspevkom do existujúcej série spálňového nábytku. Okrem svojej primárnej funkcie môže vďaka pridanému úložnému priestoru slúžiť aj ako komoda s vyklápacím zrkadlom. Koncovka in v názve predstavuje iniciály autorky „dizajnerky“ a zároveň poukazuje na fakt, že výrobok je momentálne v „kurze“. Autorkiným zámerom bolo simulovať situáciu, v ktorej sa liturgické predmety stávajú ľahko dostupnými komerčnými produktmi. Vďaka tomu dochádza k ich desakralizácii a stávajú sa banálnym skriňovitým nábytkom. Je to odsúdenie ideológie trhu, ktorá nepozná hraníc a začína prenikať už aj do náboženstva. Vystavené diela však nie sú iba kritikou trhu či materiálne orientovanej spoločnosti, ale aj samotnej cirkvi. „Ilona Németh uvažuje o spovedi ako o spôsobe upevňovania moci cirkvi, prostredníctvom udržiavania závislosti od nej,“ uviedla kurátorka výstavy Lucia Miklošková. „Už ranokresťanské rituály na očistenie sa od hriechu mali symbolickú podobu „publicatio sui“ - zverejnenia svojej hriechnosti. Následné oľutovanie hriechov sa teda stáva akýmsi zrieknutím sa seba samého.“ Polyfunkčnosť kľáčadla v sebe tiež skrýva rozpor medzi duchovným a materiálным svetom. Kým v modlitbe sa akoby zriekame svojho tela, zrkadlo nám vzápätí nekompromisne potvrdzuje našu telesnú identitu a okolitý svet, uzatvára Miklošková. Výstava potrvá do 11. augusta, **Kristína Zatl'kova**

Rusi bojujú proti homosexuálom

Putinov zákon proti homosexuálom vyvolal výzvy na bojkot Soči

Ruský prezident, patriarcha aj verejnosť sa spojili v boji proti gayom.

„Som gay. A som rovnaký človek ako vy, moji drahí diváci, ako prezident Vladimir Putin, premiér Dmitrij Medvedev a poslanci dумы.“ Keď tieto slová zazneli počas zábavnej televíznej šou na provládnom kanáli Kontr TVB z úst známeho novinára Antona Krasovského, bolo jasné, že si čoskoro bude musieť hľadať iné zamestnanie.

Prišiel len o prácu

Mal šťastie, že v tom čase ešte neplatil zákon o zákaze propagácie homosexuality medzi deťmi a mládežou. Dnes už by za svoje slová mohol stáť i pred súdom. Britský spisovateľ a dramaturg Stephen John Fry je tento týždeň ďalší, kto vyzval na bojkot zimných olympijských hier v Soči. Začnú sa už o pol roka a prezidentovi Vladimirovi Putinovi na nich extrémne záleží. Radosť mu môže prekaziť práve nevráživosť voči ruským homosexuálom. V otvorenom liste Fry označil zákon o zákaze propagácie homosexuality za barbarický a fašistický. Putina priamo porovnáva s Adolfom Hitlerom, ktorý sa na berlínskej olympiáde snažil zabrániť v účasti Židom a černochoch. Zákon o ochrane detí pred propagandou netradičných hodnôt je v skutočnosti represiou namierenou proti ľuďom s inou sexuálnou orientáciou. Aj keď Putinov režim aktívne homosexuálov nevyhľadáva a neprenasleduje, otvorení gayovia a lesbičky nemôžu zastávať významné funkcie, sú diskriminovaní na pracovisku a v školách. Úrady nepovoľujú žiadne zhromaždenie ani osvetové akcie homosexuálov, naopak ich verejné prejavy trestajú. Verejnosť zákaz propagácie homosexuality podporuje.

pokračovanie na str. 6

Zrušia aj vašu školu?

Správa, ktorá zaskočí mnohých rodičov! Plus JEDEN DEŇ získal zoznam 128 základných škôl, ktorým pre malý počet žiakov hrozí zánik! Deti, ktoré prídu o tú svoju, budú musieť do novej cestovať niekoľko kilometrov. Kedy sa začnú „neefektívne“ školy rušiť, nie je ešte známe. Podľa zatiaľ neoficiálnych informácií sa majú rušiť tie základné školy, do ktorých chodí menej ako 150 žiakov a pracuje v nich „neúmerný“ počet pedagogických a nepedagogických zamestnancov. Koľko znamená „neúmerný“ počet, nie je jasné.

Chýba na platy

Minister Dušan Čaplovič chce takto podľa viacerých zdrojov získať päť miliónov eur, ktoré by použil aj na zvýšenie plátov pedagógov. Pritom šetrenie sa má v blízkom čase dotknúť všetkých druhov a typov škôl, teda nielen základných, ale aj stredných či vysokých. „V prvom kole rokovani bolo vybraných takmer 130 zriaďovateľov základných škôl s nižším počtom žiakov a s neúmerným počtom pedagogických a nepedagogických zamestnancov,“ potvrdil tlačový odbor ministerstva. Po deti, ktoré to budú mať do školy ďaleko, by mali chodiť školské autobusy. Má ísť najmä o lokality podhorských oblastí.

Podľa pedagóga Mirona Zelínu by však k rušeniu škôl nemalo dôjsť už v nadchádzajúcom školskom roku. „Je to vážne rozhodnutie, ktoré si žiada odbornú diskusiu. Treba napríklad posúdiť nielen jeho ekonomický dosah, ale aj pedagogický,“ pripomenul. (ča), **Plus jeden deň 08/08/2013**

Základné školy v týchto obciach sú na odstrel

1. Fačkov 2. Slovenské Pravno 3. Nitrica 4. Čáry 5. Jakubov 6. Baka 7. Rumanová 8. Čakajovce 9. Povina 10. Chmeľová 11. Košická Polianka 12. Vištuk 13. Rohovce 14. Slatina nad Bebravou 15. Jelšovce 16. Vyšný Kubín 17. Plavecký Štvrtok 18. Turcovce 19. Remetské Hámre 20. Zemianske Sady 21. Šišov 22. Dolné Plachtince 23. Vyšný Hrušov 24. Plavecký Peter 25. Kostolné 26. Obyce 27.

Belá-Dulice 28. Janova Lehota 29. Chmeľnica 30. Zátin 31. Vrádište 32. Nová Bošáca 33. Horná Potôň 34. Ostratice 35. Dolné Obdokovce 36. Radôstka 37. Staré Hory 38. Koprivnica 39. Rudník 40. Vrbovce 41. Dolné Orešany 42. Pobedim 43. Pohranice 44. Podhradie 45. Jas-trabá 46. Litmanová 47. Kátlovce 48. Vaďovce 49. Kľačany 50. Lazy pod Makytou 51. Veľký Cetín 52. Záhor 53. Malá Lehota 54. Malý Lipník 55. Dolné Zelenice 56. Volkovce 57. Pavlice 58. Lubina 59. Lom nad Rimavicou 60. Čereňany 61. Horná Ves 62. Iža 63. Bátovce 64. Horná Streda 65. Veľká Lehota 66. Vinosady 67. Horný Bar 68. Skačany 69. Jedľové Kostolany 70. Rudinská 71. Dedinka 72. Stakčinska Roztoka 73. Cigel 74. Vlachovo 75. Sklené 76. Ráztočno 77. Hronské Kľačany 78. Kuralany 79. Vyhne 80. Lomné 81. Zemianske Kostolany 82. Plášťovce 83. Plavé Vozokany 84. Zbrojníky 85. Horný Hričov 86. Cerovo 87. Slatinské Lazy 88. Korytárky 89. Brehy 90. Kolta 91. Lovce 92. Pozba 93. Rastislavice 94. Rúbaň 95. Diakovce 96. Šalgovce 97. Tekovské Nemce 98. Horné Lefantovce 99. Lužianky 100. Buzitka 101. Petrovce nad Laborcom 102. Kónská 103. Lutiše 104. Veľké Kozmálovce 105. Hlboké 106. Dolná Poruba 107. Nová Ves nad Žitavou 108. Pribylina 109. Hronský Beňadik 110. Olšov 111. Veľaty 112. Hradište pod Vrátnom 113. Malé Chyndice 114. Tvrdomestie 115. Bzince pod Javorinou 116. Martin nad Žitavou 117. Partizánska Ľupča 118. Hodruša-Hámre 119. Lipová 120. Benkovce 121. Liešťany 122. Bzenov 123. Zábiedovo 124. Holiša

Na čiernej listine sú aj školy, ktorých zriaďovateľmi sú: 125. Reformovaný kresťanský cirkevný zbor 126. Rimavský seniorát evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku 127. Mgr. Eva Bednáriková 128. JAS – MEDIA PLUS, s. r. o.

Najmenej 128 školským zariadeniam hrozí zánik!

ŠKOLY NA Odstrel: Koľko zostane prázdnych?

Zdroj - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Čarnogurský bráni Tisa kultúrou

Na otázku, či bol vojnový štát klérofašistický, odpovedal, že nie a hovoril o umení

Ján Čarnogurský hovorí aj o pozitívach vojnovkej Slovenskej republiky. Kultúra neospravedlní násilie, odkazujú jeho prezidentskí súper.

Pobúrené reakcie vyvolala odpoveď prezidentského kandidáta a čestného predsedu KDH Jána Čarnogurského na otázku, či považuje vojnový slovenský štát za totalitný a klérofašistický. „Všetka kultúrna a umelecká elita prerazila práve vtedy, za prvej Slovenskej republiky,“ odpovedal Čarnogurský časopisu Extraplus. „Slovenské školstvo, literatúra a kultúra zažívali dovtedy nevídaný rozvoj. Výtvarníci Benka, Bazovský, Fulla, Galanda, divadelníci Bagar, Pántik, Dibarbora a iní predstavovali umeleckú elitu až do sedemdesiatych rokov. Je nesporné, že možnosti tvorby a publikovať za prvej Slovenskej republiky boli neporovnateľne väčšie ako v období socializmu. Neprijímam nálepku klérofašistický, prijímam kritiku jednotlivých krokov vlády slovenského štátu, ako aj Jozefa Tisa.“

Upozornil naňho Beblavý

Na Čarnogurského vyjadrenia upozornil najskôr poslanec Miroslav Beblavý z SDKÚ. „Je to zvrátené a zlé. Chcem sa dištančovať od slov človeka, ktorého médiá označujú za opozičného kandidáta. Po týchto slovách si vyprosím, aby nás s ním niekto spájal,“ povedal pre TASR. Za nešťastné označili Čarnogurského vyjadrenia aj jeho prezidentskí protikandidáti. „Svojím vyjadrením uráža všetkých ľudí, ktorí boli počas slovenského štátu perzekvovaní, deportovaní a zavraždení,“ povedal Andrej Kiska s tým, že sa výrok osobne dotkol jeho rodiny. „Počas slovenského štátu bola prenasledovaná. Môj dedo bol partizán a proti slovenskému štátu a fašizmu aktívne bojoval. Mama dodnes spomína na neustále domové prehliadky a príkoria,“ hovorí Kiska. „Tak, ako sa nedá chváliť Hitlerovo

Nemecko za to, že stávalo diaľnicou, tak sa ani slovenský štát nesmie chváliť za rozvoj vybraných oblastí.“ Radoslav Procházka si myslí, že násilie a deportácie vlastných občanov nemožno ospravedlňovať rozvojom divadelnej vedy. „Takýto istý argument o rozvoji kultúry používali komunisti, aby legitimizovali svoj režim,“ hovorí Peter Osuský s tým, že do úvahy treba brať ako podstatnú vec zánik demokratických strán. Čarnogurského protikandidát a spolustraníček KDH Pavol Hrušovský je na dovolenke, k téme sa nevyjadil.

Čarnogurský sa bráni

„K vojnovému slovenskému štátu mám celkovo kritický postoj a k jeho jednotlivým predstaviteľom zvlášť,“ oponuje Čarnogurský. „Upozorňujem, že svoj kritický postoj vyjadrujem vo verejne publikovaných textoch už desaťročia. V roku 1987 som bol spolu s Františkom Mikloškom, Milan Rúfusom, Jozefom Jablonickým či biskupom Korcom medzi 24 signatármi vyhlásenia k deportáciám židovských občanov zo Slovenska.“ Pripomenul, že zločinnosť deportácií zdôraznil aj v spomínanom rozhovore. Kritický k tejto časti našej histórie bol podľa vlastných slov aj vo svojej rigorózne práci a kritizuje vraj aj viaceré kroky čelných predstaviteľov štátu. „Pokiaľ ide o pojem „klérofašistický“, vznikol a účelovo sa používal za komunizmu. Tým je povedané všetko,“ myslí si Čarnogurský, ktorého kritika prekvapila a o téme by s kritikmi aj diskutoval.

Umenie ako argument

Za sporné považuje Čarnogurského vyjadrenia o kultúre aj o štáte Dušan Kováč z Historického ústavu SAV. Veľa hercov či umelcov sa podľa neho vyškolovalo za prvej ČSR a pokračovali aj za slovenského štátu. „Keď spomíname umenie, spomeňme aj Martina Gregora, ktorý ako Žid musel opustiť Slovenské národné divadlo a bol v koncentračnom tábore,“ hovorí Kováč. „Môžeme

dokončenie zo str. 5

Osveta sa trestá

„Veľmi nebezpečný, apokalyptický symptóm!“ Tak sa o legalizácii sobášov homosexuálov vyjadril patriarcha ruskej pravoslávnej cirkvi Kyril. Ekonóm Michail Del'agin na stránkach denníka Izvestija „odhalil svetové sprisahanie homosexuálov“. Tieto výroky majú už dosah – na internete sa už objavilo niekoľko videozáznamov, na ktorých mladí ľudia bijú svojho vrstovníka za to, že je „goluboj“ (homosexuál). „Vysvetliť v Rusku mladému gayovi, že homosexualita je niečo normálne, je dnes trestné,“ hovorí novinár Sergej Chazov. Zákon totiž de facto zakazuje objasňovať ruskej mládeži, že homosexuálni spoluobčania by mali mať rovnaké práva ako heterosexuáli. Podľa riaditeľa informačno-analytického centra Sova Alexandra Verchovenského sú ruskí gayovia a lesbičky najmenej chránenou skupinou obyvateľov. „Pokladajú ich za „výsledok zlého vplyvu nemorálneho Západu“. Už v minulosti sa zo sveta ozývali výzvy bojkotovať za obmedzovanie homosexuálov napríklad ruskú vodku. Petra Procházková, agentúra Epicentrum

Bude to rovnaká škvrna ako olympiáda v roku 1936. Stephen J. Fry, britský spisovateľ

SME 09/08/2013

sa spýtať Jána Čarnogurského, prečo bojoval proti komunizmu, keď aj vtedy pôsobilo viacero výborných hercov, operných spevákov či výtvarníkov, akým bol Albín Brunovský. On zle postavil otázku hodnotenia, z čej vôle ten štát vznikol a aký mal režim,“ hovorí Kováč. „Netreba zabúdať ani na to, že za mocenské záujmy Hitlera museli bojovať aj naši vojaci a mnohí v týchto bojoch prišli o život. To, že sa napriek všetkému v tejto krajine žilo, je normálne. Ján Čarnogurský však spravil z toho to hlavné a to je chyba,“ hovorí.

Soňa Gyarfašová
SME 09/08/2013